

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Tutkimus- ja innovaationeuvosto
Forsknings- och innovationsrådet

TKI-politiikan ja -toiminnan strategisten valintojen toimeenpano

TIN:n sihteeristö 10.9.2025 – valmistelun
tilannekatsaus taustatiedoksi

TIN 6.6.2025

Pääministeri totesi TKI-politiikan ja -toiminnan strategisten valintojen tilanteesta, että:

- Neuvoston valmisteleva kokoonpano teki pyydetysti esityksen strategisiksi valinnoiksi maaliskuussa. Tämän jälkeen on käyty poliittisella tasolla keskustelua valinnoista ja erityisesti niiden toimeenpanosta.
- Valmistelua jatketaan neuvoston valmistelevan kokoonpanon esityksen pohjalta.
- Valmistelevaa kokoonpanoa pyydetään nyt tekemään esitys valintojen toimeenpanon mallista niin, että valintoja syvennetään ja konkretisoidaan toimeenpanovaiheessa eri toimijoiden yhteistyössä.
- Toimeenpanossa huomioidaan mm. osaaja-, kasvu- ja tuottavuusnäkökulmat.
- Tavoitteena on, että neuvosto päättää valintakokonaisuudesta ja sen toimeenpanosta syksyllä.

Valinnat – jatkovalmisteltu kommenttien pohjalta

Valinnoilla pyritään kestäväan kasvuun, tuottavuuteen ja uudistumiseen sekä vahvistamaan kokonaisturvallisuutta.

Poikkileikkaavat

- Data ja datapohjainen arvonluonti
 - Mm. datojen hyödyntäminen ja datavetoinen kasvu, tekoäly, suurteholaskenta ja datanhallinta
- Murrosteknologiat
 - Mm. kyberturvallisuus, avaruusteknologiat, kvanttiteknologiat, tekoäly ja puolijohteet, ml. sirut; teknologioiden yhteiskunnalliset vaikutukset

Temaattiset

- Terveys ja hyvinvointi
 - Mm. terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, digitaalisuus ja data sekä ennakoiva ja ennaltaehkäisevä terveydenhuolto
- Ilmasto, ympäristö ja arktinen ulottuvuus
 - Mm. puhdas, vihreä ja digitaalinen siirtymä, energiasiirtymä ja kestävä energiajärjestelmä, kiertotalous, hiilineutraalius ja -negatiivisuus, ilmasto- ja luontoratkaisut, biotalous ja kestävä ruokatuotanto ja -järjestelmä, arktisuus
- Turvallisuus, resilienssi ja puolustus
 - Laaja turvallisuus, kokonaisturvallisuus, puolustusteollisuus, kaksikäyttöisyys

TKI-järjestelmä

- Riskinottokyvyn lisääminen
- TKI-investointien houkuttelu

Valintojen vaikutuspolut

1. Voimavaroja suunnataan valintoihin

- Vaikuttavat T&K-rahoituksen kohdentamiseen monivuotisen suunnitelman rinnalla
- Vahvistavat kansainvälisesti kilpailukykyisiä tutkimus- ja osaamiskeskittyviä ja -ekosysteemejä
- Kokoavat TKI-voimavaroja valituilla alueilla, mikä parantaa tuottavuutta, rakentaa kilpailuetua ja kriittistä massaa, vastaa globaaliin kysyntään

2. Kansallinen yhteistyö lisääntyy TKI-toimijoiden ja hallinnonalojen välillä valituilla aloilla

- TKI-yhteistyön vahvistuminen tuottaa heti vaikutuksia, ja innovaatioiden syntyminen ja käyttöönotto lisääntyy
- Valintoja syvennetään, vastuita tarkastellaan ja toimeenpanoa aikataulutetaan hallinnonalojen ja politiikka-alueiden yhteisillä toimilla
- Suomen Akatemian ja Business Finlandin yhteistyö lisääntyy: esimerkiksi yhteis- ja rinnakkaisohjelmat, rahoituksen kehittäminen
- Vaativat TKI-osaajien määrän kasvua ja osaamistason nostoa sekä yksityisellä että julkisella sektorilla
- Lisäksi on varmistettava, että sääntely tukee kaikilta osin valintojen toimeenpanoa

3. Kansainvälinen yhteistyö ja vaikuttaminen vahvistuvat

- Vahvistavat EU- ja kansainvälistä vaikuttamista, tukevat EU-rahoituksen suuntaamista
- Hyödynnetään maakuvatyössä, investointien ja osaajien houkuttelussa

Yhteenvetoa toimeenpanon valmistelusta ministeriöiden kanssa – tilanne 4.9.2025

- Kesä–elokuun aikana toimeenpanosta on keskusteltu keskeisten ministeriöiden kanssa, VN TKI-politiikkaverkostossa, TIN:n valmistelevassa kokoonpanossa sekä 3.9. kansliapäällikkökokouksessa.
- Keskustelujen pohjalta toimeenpanon lähtökohtana tulee olla olemassa olevien rakenteiden ja käynnissä olevan työn täysimääräinen hyödyntäminen. Ministeriöt ovat painottaneet Suomen Akatemian ja Business Finlandin ja niiden yhteistyön merkitystä toimeenpanossa.
- Toimeenpano ratkaisee valintojen vaikuttavuuden. Valinnat tukevat hyvin ministeriöiden työtä luoden edellytyksiä vahvemmalle yhteistyölle ja kasvulle. Ministeriöiden tehtävänä on kehittää mahdollistavaa toimintaympäristöä.
- Sihteeristö on yhdessä VN TKI-politiikkaverkoston kanssa tehnyt kartoitusta valintakohtaisesta toimeenpanon lähtötilanteesta: kaikilla tai lähes kaikilla valinta-alueilla on paljon poikkihallinnollisia ryhmiä, yhteistyötä, rahoituskokonaisuuksia, strategioita ja muita kansallisia ohjausasiakirjoja.

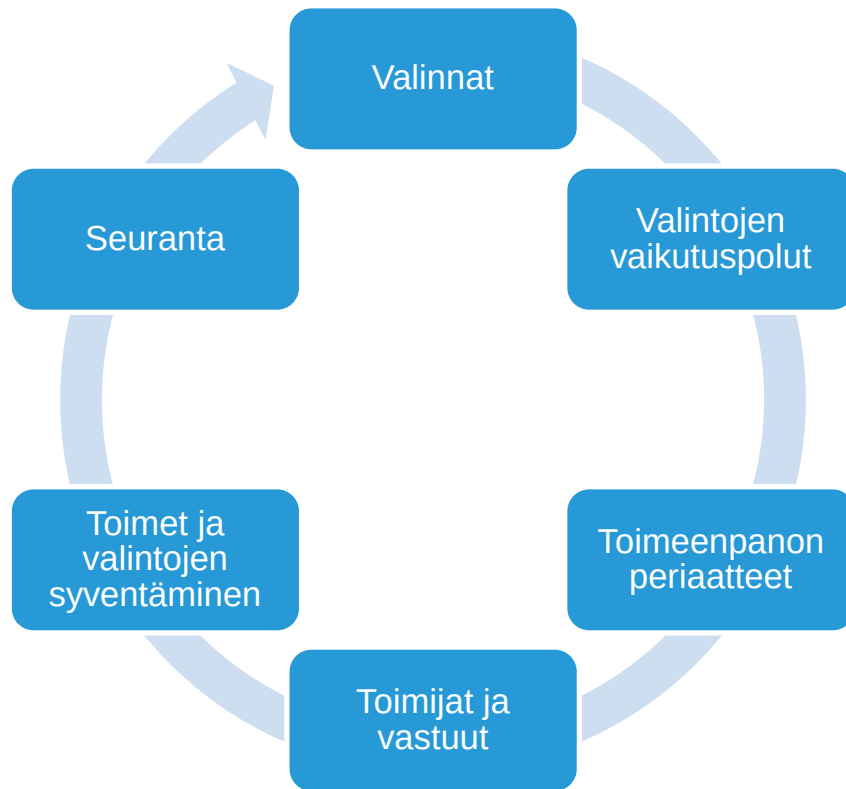
Ehdotus toimeenpanon periaatteiksi ja vastuiksi

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

—
Tutkimus- ja innovaationeuvosto
Forsknings- och innovationsrådet

Valintojen toimeenpanomalli

Toimeenpanon periaatteet (1/2)

Sisällölliset lähtökohdat:

- Valinnoilla vahvistetaan yhteistyötä ja kasvua huomioiden osaaja- ja tuottavuusnäkökulmat.
- Toimeenpanossa syvennetään ja konkretisoidaan valintoja ja niiden tavoitteita sekä kootaan toimia ja voimavaroja niiden toteutukseen.
- Valintojen toimeenpanon lähtökohtana on olemassa olevien rakenteiden ja yhteistyön hyödyntäminen.
- Suunnataan julkista T&K-rahoitusta valintojen alueille.
- Ministeriöt kehittävät mahdollistavaa toimintaympäristöä eri politiikkavälineitä hyödyntäen.
- Toimeenpanossa huomioidaan TKI-toiminnan eri aikajänteet ja vahvistetaan pitkällä aikajänteellä korkealaatuista tiedettä ja osaamista sekä lyhyemmällä aikajänteellä innovaatioita, investointeja ja kasvua.

Toimeenpanon periaatteet (2/2)

Keskeiset hallinnon toimijat

- Useimmissa valinta-alueissa toimivalta jakautuu useille ministeriölle, ja ministeriöt sopivat toimivaltansa puitteissa toimeenpanon vastuista.
- Suomen Akatemia ja Business Finland toimeenpaneavat valintoja toiminnassaan ja vahvistuvassa yhteistyössään.
- TIN seuraa, koordinoi ja tarvittaessa yhteensovittaa valintojen toimeenpanoa osana tehtäviään.

Viestintä ja seuranta

- Valintoja käytetään vahvasti viestinnän tukena ja maakuvan kirkastamisessa.
- Valintojen toimeenpanon seurannassa käytetään eri puolilla jo kerättävää tietoa.

Toimeenpano alkaa tällä hallituskaudella ja jatkuu seuraavilla. Kullakin hallituksella on mahdollisuus syventää laajoja valintoja osana päivitettävää monivuotista T&K-suunnitelmaa.

Vastuut toimeenpanossa

Toimija	Toimenpiteet
Valtioneuvosto ja ministeriöt	• JTS/TAE-päätökset • Hallinnonalojen ohjaus, ml. Suomen Akatemia, Business Finland, korkeakoulut ja tutkimuslaitokset • Toimintaympäristön kehittäminen, esim. sääntely • Ministeriöiden välinen yhteistyö ja koordinaatio valintojen alueilla hyödyntäen mm. VN TKI-politiikkaverkostoa, valintojen piirissä jo toimivia yhteistyörakenteita sekä tarvittaessa asetettavia yhteistyö-/valmisteluryhmiä
Suomen Akatemia ja Business Finland	• Rahoitushaut, ohjelmallinen toiminta • Rahoittajien yhteistyö
Yritykset, korkeakoulut, tutkimuslaitokset ja muut TKI-toimijat	• Strategialähtöinen toiminnan suuntaaminen, yhteistyö ja kumppanuudet
Tutkimus- ja innovaationeuvosto	• Seuranta, tilannekuva ja lisätoimien tarpeen arviointi tukeutuen Suomen Akatemian, Business Finlandin ja ministeriöiden asiantuntemukseen

Toimeenpanon käsittely TIN:ssa syksyllä 2025– keväällä 2026

- 9.10. Tutkimus- ja innovaationeuvoston valmisteleva kokoonpano: valintaraportti
- 25.11. Tutkimus- ja innovaationeuvosto: valintaraportin hyväksyminen
- 1–2/2026: Suomen Akatemia ja Business Finland raportoivat miten valintoja toimeenpannaan niiden rahoitustoiminnassa ja yhteistyössä
- 3–4/2026: Keskeiset ministeriöt raportoivat miten valintoja toimeenpannaan niiden toiminnassa, ohjauksessa ja yhteistyössä
- Käsittely ja kuulemiset jatkuvat tarpeen mukaan (esim. yritykset ja toimialat, korkeakoulut ja tutkimuslaitokset, alueet)